

Disputationes Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Quibus Uniuersa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalae, 1644

Sect. 6. Impugnatur amplius opinio Nominalium, & confirmatur vera
sententia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

SECTIO VI.

Impugnatur amplius opinio Nominalium; & confirmatur vera sententia.

Quartò denique, quòd opinio Nominalium repugnet etiam rationi, probatur, quia primò evidens est re simplicissima posse cognosci imperfectè, & quidem ita vt multa eius attributa æque ignorentur vt talia, ac si penitus non essent. Tali, verò modo cognosci, est cognosci per præcisionem & inadæquatè: Ergo, &c. Minor patet ex definitione cognitionis præcisiuæ, quæ est, cognoscere vnum non cognito alio, scilicet licet indistincto, atque ita hoc ab illo per mentem diuidere, & secerere cognitione. Maior verò probatur exemplis manifestis. Qui videt autem intelligit intuitiue albedine præsentem, non videt eius inhærentiam, nec aliter eam intuetur, quàm si non inhæretet: vnde fit vt species consecrata non possit experientiã discerni à non consecratis. Qui solo naturali lumine Deum cognoscit ex creaturis, non cognoscit Trinitatem Personarum, quæ sine reuelatione cognosci nequit: neque etiam nouit Dei secreta consilia, & libera decreta, de quibus ait Paulus Rom. 11. Quis enim cognouit sensum Domini? &c. Item quòd cogitat de Deo vt iustus est, nõ cogitat de illo vt miseris cors est: sed perinde de illo cogitaret, quàm si re ipsa misericors non esset. Et cum Deus reuelauit hominibus se esse Trinum; & alia quædam rationem naturalem excedentia: profectò cognouerunt homines de Deo aliquid per talis reuelationem, quod antea non cognoscebant. Neque respondeas quæcumque rei identificantur, cognosci confusè, quando res cognoscitur quomodocunque. Vel enim sensus est quòd cognoscatur identicè, id est, cognoscatur aliquid quod est idem cum illis: & hoc quidem verum est, sed non obest præcisioni, quia licet cognoscatur aliquid quod re ipsa est tale, non tamen cognoscitur vt tale. Vel sensus est quòd cognoscatur etiam vt tale, sed obscuriùs; quemadmodum idem cognoscitur per conceptum definitiõnis, & definitiõis: & hoc apertè falsum est. Nam quicquid cognoscitur vt tale, & secundum se, etiam confusè, est obiectum cognoscentis: idem est enim cognosci, & obijci cognitioni. At quædam attributa quæ latent, nec sunt, nec esse possunt obiectum cognoscentis: V.g. inhærentia albedinis non est obiectum oculi, nec Trinitas personarum est obiectum naturale intellectus humani, Deum cognoscentis imperfectè sine reuelatione. Quare in tali modo cognoscendi non est tantum confusio, sed simplex ignoratio quorundam rationum vt talium, seu attributorum indistinctorum, quod est præcisè cognoscere, & abstrahere, per omissionem alicuius realiter indistincti ab eo quod cognoscitur.

Secundò, ad distinctionem rationis ratio cinatæ, & præcisionem mentalem tria requiruntur & sufficiunt, vt rectè notat Ruic, dilpa

Deo, non vt Filio insunt: ea etiã Spiritui insunt. Vbi nota primò, Basilium distinguere in Patre & Filio aliqua, quæ illis insunt vt Deo (quæ ait inesse quoque Spiritui sancto) & aliqua, quæ illis insunt vt Patri & Filio. Nota secundò, Basilium distinguere illa ipsa quæ insunt Deo vt Deo, id est, attributa absoluta & communia: cum ait in plurali, Quæcumque: ubi enim est pluralitas, est distinctio: Quia distinctio non potest esse nisi inter plura, id est, inter vnum & aliud. Idem enim non distinguitur à seipso. Simili modo loquitur Gregorius Nazianz. orat. 44. in sanctam Pentecosten, paulò post med. num. 14. Omnia, inquit, quæcumque habet Pater, sunt Filij, præterquam quòd ingenuus non est. Omnia quæcumque Filius, Spiritus sancti sunt, si generationem exceperis. Et orat. 13. quæ est secunda de Pace num. 24. ait Trinitatem esse vitas & vitam, lumina & lumen, bona & bonum, glorias & gloriam, veram ac veritatem ac spiritum veritatis, sancta & sanctitatem ipsam, Deum vnumquodque, si separatim consideretur, mente videlicet ea quæ separari nequeunt separantè.

Nazianz.

Athanas. dial. 1. inter. ad. & finem. Gregor. Nylien.

Athanas. Dialogo 1. de Trinitate contra Anomæon: Hypostasis est incorruptibilitas, insubstantia, sanctificatio. Hac omnia vt in Patris, ita & in Filij hypostasis considerantur. Gregor. Nylien. toto lib. de differentia essentia & hypostases, defendit hæc nomina differre significatione atque ratione. Et lib. 2. de Trin. ad Eustathium, generatim sic ait de nominibus attributorum essentia diuinæ: Cum aliquis vniuscuiusque horum nominum, & ipsius nature, circa quam ea nomina intelliguntur, rationem reddat ac definitionem, non eandem reddat vtroque rationem. Cyrill. Alexand. lib. 11. Thefauri cap. vnicò prope finem, de diuinis nominibus sic loquitur: Hac omnia non substantiam, sed aliquid eorum quæ in substantia inspicuntur, significant. Nota, aliquid eorum quæ in substantia inspicuntur: Quibus verbis apertè pluralitatem aliquam significat attributorum in personarum. Hilar. lib. 2. de Trin. post med. ponderans illud Christi apud Ioan. cap. 16. vers. 17. Omnia quæcumque habet Pater mea sunt: Sic ait: Deus in his ostendit intelligendum esse quæ sua sunt, in virtute, in æternitate, in pronuntia, in potestate. Non quòd hæc Deus ita habeat, tanquam aliquid extra se, credendum sit. Sanctus denique Anselm. in Prologo cap. 18. sic Deum alloquitur: Certè vitas, sapientia es, veritas es; locutus es, ait: vitas es, omne vnum bonum es. Nulla sunt hæc. Non potest angustus intellectus Deum totum vno simul intuitu videre, vt omnibus delectetur. Quod verò ait immediatè antea, Tu es ipsa vitas nullo intellectu diuisibilis. Ergo vitas, & sapientia, & reliqua, non sunt partes tuæ, sed omnia sunt vnum: hunc habet sensum: Quòd nullus intellectus, quantum nis subtilis & perspicax, possit in nature diuinæ vnitatis & simplicitate distinctionem ullam realem & intrinsecam apprehendere, ac vitam, sapientiam, & reliqua, non esse partes realiter. Eodemque sensu intelligendi sunt alij alij Partes, qui simili modo loquuntur.

Cyrrill. Alexand.

Hilar.

al. tanquã aliquid extrinsecè. Anselm.

33
Primariis contra sententiam Nominalium.

Res possunt concipi inadæquatè.

Quenam
conueniatur
ad præci-
sionem men-
talem.

12. de Trin. sect. 2. initio. Primum, pluralitas conceptuum, seu realis seu virtualis, ita ut saltem conceptus physice vnus includat virtualiter duas intellectiones. Secundum, ut realiter & intrinsicè conueniant rei ea quæ conceptibus illis significantur. Tertium, ut per illos conceptus res melius penetretur, deteganturque veluti diuersæ perfectiones, secundum quas res virtualiter multæ lex est, & æquiualeat multis. Quod postremum saltem ad inueniam præcisionem requiritur. At hæc omnia posse contingere experientia ipsa manifestum est. Imò rerum perfectio, & intellectus nostri imperfectio, ad hoc nos cogit. Cum enim essentiam substantiarum perse non cognoscamus, sed per effectus, qui singuli non sunt adæquati essentiæ à qua procedunt: cogimur conceptum illius imperfectum & inadæquatum formare, secundum quod respondet tali effectui nobis noto; non constituto conceptu eiusdem, prout respondet alijs effectibus, quem postea illis visis formamus, & ita essentiæ perfectionem melius penetramus. V. g. cum videmus hominem sentire; intelligimus eius essentiam esse principium substantiale sentiescendi, & cum brutis conuenire. Cum autem experimur ipsum ratiocinari; intelligimus eandem essentiam esse principium intelligendi, & in eo excedere bruta, & accedere ad Angelos.

35.
D. Thom.
Cur & quo-
modo di-
tinguatur
ratione at-
tributa di-
uina?

Item vt rectè docet S. Thom. quart. 13. artic. 4. intellectus noster, cum non cognoscat Deum naturaliter nisi ex creaturis, quarum nulla perfectionem Dei adæquat: format ad intelligendum Deum conceptiones proportionatas perfectionibus procedentibus à Deo in creaturas; conceptiones, in quibus diuersas, & inadæquatas Dei perfectioni: sicut creaturarum perfectiones, quibus proportionantur, sunt diuersæ, & inadæquate infinitæ Dei perfectioni. Quæ quidem perfectiones creaturarum in Deo præexistunt vniuersè & simpliciter, id est, sine ulla distinctione in re: in creaturis vero recipiuntur diuise & multipliciter. Sicut igitur diuersis perfectionibus creaturarum respondet vnum simplex à parte rei principium, representatum per diuersas perfectiones creaturarum variè & multipliciter: ita variis & multiplicibus conceptibus intellectus nostri, respondet vnum omnino simplex à parte rei, secundum huiusmodi conceptiones imperfecte, id est, inadæquate intellectum. Et ideo nomina Dei attributa, licet significant vnã rem, tamen quia significant eam sub rationibus multis & diuersis, non sunt synonyma. Hæc S. Thomas: qui initio corporis eiusdem articuli ait eiusmodi nomina non significare solum diuersas rationes, secundum diuersas negata, vel secundum diuersos effectus connotatos: sed ipsam substantiam diuinam imperfecte, id est, inadæquate significare. Et tertium affirmat Deum esse vnum, & plures, inadæquate scilicet: id est, secundum rationem: quia intellectus noster, ita multipliciter apprehendit eum, sicut res creata multipliciter ipsum representant.

Tertio, ea de quibus duo contradictoria

verificari possunt, distinguuntur saltem ratione: contradictoria enim de eodem secundum eandem omnino rationem vera esse non possunt. Atqui de diuinis attributis, de quæ essentia & rationibus diuinis, verificantur duo contradictoria: nam Filius gignitur per intellectum, non per voluntatem; contra verò, Spiritus sanctus producit per voluntatem, non per intellectum: atque ita intellectus generat, voluntas non generat; voluntas spirat, intellectus non spirat: omnipotentia nec generat, nec spirat. Item natura diuina neque generat, neque generatur: Pater verò generat, Filius generatur: natura tota communicatur Filio, Paternitas non communicatur Filio: natura non vnitur secundum se humanitati, hypostasis Verbi vnitur secundum se humanitati. Quare inter hæc debet saltem distinctio rationis admitti. Confirmatur, quia vbi est præcisio & inadæquatio quoad aliquam functionem realem; multò magis potest esse quoad modum concipiendi accommodatum illi functioni. At in exemplis allatis est præcisio & inadæquatio quoad functionem realem generandi, spirandi, creandi, communicandi, & vniõnis. Ergo &c. Item si conceptus obiectiuus Paternitatis esset omnino idem qui essentia diuina; tam verum esset dicere, Filiatio est Paternitas; quàm, Filiatio est essentia. Idem enim omnino esset prædicatum propositionis vtriusque, quia idem omnino conciperetur & affirmaretur in vtraque propositione. Similiter tam verum esset dicere essentiam generare & generari, producere & produci, quàm Patrem generare, & Filium generari. Item Filium procedere per voluntatem, æquè ac Spiritum S. & Spiritum S. per intellectum, æquè ac Filium: imò ambos procedere per omnipotentiam, æquè ac creaturas: quæ omnia sunt aliena à fide Catholica. Nisi enim vnã ab alio præscindi possit per iudicium; quicquid de vno affirmatur, de alio quoque affirmatur, vt ostendimus amplius paulò post: & propositiones sunt æquè veræ, quæ de subiecto vno & eodem, re ac ratione, nominibus licet diuersis significato, idem prædicatum enunciant. Ex. g. si gladius & ens idem re & ratione significant, quicquid verè affirmatur de ense, potest verè affirmari de gladio. Et quia hæc voces Deus, & Deus, habent idem significatum re & ratione: quicquid de Deo verè affirmatur sub voce Deus, potest affirmari sub voce Deus, & nemo de illo negauerit sub voce Deus, quod affirmauerit sub voce Deus. Habent hæc certè nomina, ubi applicentur suum illud solenne argumentum contra præcisiones: Vbi non est vnũ & aliud, nõ potest cognosci vnũ sine alio; sed in re simplici nõ est vnũ & aliud; Ergo, &c. Simili enim modo dicere possunt: Vbi non est vnũ & aliud, nõ potest vnũ producere aut produci sine alio: vnũ num generat se aut generari sine alio: vnũ spirare aut spirari sine alio: vnũ comunice aut vniri sine alio. Sed in simplici essentia diuina non est vnũ & aliud: simi, & que in qualibet persona diuina, quæ est vnũ simplicissimum, nõ est vnũ & aliud; Ergo nõ

Efficax ratio contra Nomina

potest essentia diuina communicari Filio sine Paternitate, id est, non communicata Paternitate: neque hypostasis Verbi vniri humanitati, sine natura: neque intellectus generare, sine voluntate, aut omnipotentia: neque voluntas sine illis spirare: adeo vt tota essentia diuina æqualiter generet, spiret, & creet: nec denique essentia diuina potest non produci, producto Filio, seu Filij proprietate, quæ non est aliud re ab essentia. At hæc omnia sunt absurda & hæretica: ergo & principium Nominalium ex quo sequuntur, est plusquam falsum. Vnde merito Suar. lib. 7. de Trin. cap. 1. num. 1. de opinione Nominalium sic ait: *Hæc opinio si in re ipsa differat à communi sententia, est plusquam falsa. Si verò tantum in modo loquendi, est impertinens & sine fundamento, & vix permittit nobis ut vocibus apertis ad explicandum hoc mysterium, Trinitatis scilicet.*

Suarz.

37 Hurtad.

Hurtadus verò nouus Nominalis disput. 6. Metaph. sect. 4. §. 65. primæ editionis, fatetur quidem hoc argumentum esse difficillimum solum: sed tandem responderet, distinctionem virtualem sufficere. Veram ex hac virtuali distinctione manifeste sequitur distinctio præcisua, vt ante indicauimus. Quia si hæc præcindunt secundum realem functionem: multo magis possunt præcindi secundum cognitionem proportionatam tali functioni. Deinde hoc ipso quod affirmo vnum sine alio, id est, non affirmando aliud; præcindo per iudicium vnum ab alio. Quia sicut cognoscere vnum sine alio, est præcindere per cognitionem: & apprehendere vnum sine alio, est præcindere per apprehensionem: sic affirmare vnum sine alio, est præcindere per affirmationem. Atqui affirmo de essentia, *communicari*; sine Paternitate, id est, non affirmando id de Paternitate, de qua sine hæresi non possum id affirmare: Similiterque affirmo de hypostasi Verbi, *vniri*; non de natura: de intellectu, *generare*, non de voluntate: Ergo &c. Imò, quia id quod affirmatur, necessario apprehenditur & cognoscitur prout affirmatur, siue distincta apprehensione à iudicio ipso, siue non; vtrunque est præcisio iudicatiua, est etiam apprehensua. Et hoc argumentum diligenter notandum est, quia rem demonstrat.

8. Deus ali-
quod modo
distinguit
sua attri-
buta.

Dices hinc sequi, Deum quoque præcindere, quia cognoscit & affirmat essentiam communicari, non proprietatem: Intellectum generare, non voluntatem. Respondeo, Deum præcindere eodem modo, quo iudicat. Sicut autem non iudicat per realem compositionem: ita nec præcindit, per realem distinctionem actuum, sed per simplicem actum, quo penetrat totam virtutem suam amplitudinem, agnoscitque quot, & quibus, & quomodo æquales, longe perfectius quam nos distinctis actibus id cognoscimus. Cognoscit item quomodo possit diuersis non conceptibus in æquatis respondere: Potestque v.g. Pater diuinus enumerare actus se ac re ipsa enunciare: Ergo & Fi-

lius & Spiritus sanctus vnum sumus. Sicut Christus quæ Verbum de seipso enunciauit, *Ego & Pater vnum sumus.* Vnum scilicet, per naturam: & non vnum, per proprietates quibus distinguimur. Affirmare autem vnum sine alio, est præcindere per iudicium, vt supra ostendimus. Potest etiam Pater æternus dicere: *Ego & filius vnum sumus natura,* non personâ; habetque conceptum huic propositioni æquivalentem. At hæc propositio distinguit naturam à persona, siquidem vnâ alteri opponit, quodque de vna affirmat, negat de altera. Consentit Arriaga vi argumenti oppressus, licet alioqui Nominalis, vt videbitur sect. 7. Item quod Deus aliquo modo distinguit sua attributa, docent nobiscum præter Arriagam, Molina 1. part. qu. 28. art. 2. disput. 3. conclu. 5. Cusiga de Trinit. disput. 3. dub. 6. num. 3. Gillius lib. 2. tract. 6. cap. 12. num. 4. Capreolus, Durandus, Henricus, Torres, relati à Molina supra, & à Vasquez. disp. 118. cap. 1.

Molina
Cusiga,
Gillius,
Vasquez.

Huic primæ rationi Theologicæ alia addi potest non minus efficax & demonstratiua, suppositis principiis fidei. Secundò enim, si in diuinis non est distinctio neque virtualis, neque rationis, inter attributa essentia diuinæ, neque inter essentiam & proprietates personales, vt docent aliqui Nominales, & c. hærenter loquendo debent omnes alij docere, si non morizant, quia vnum ex alio sequitur, vt antea ostendimus: Sequitur primò, non posse distinguere fecunditates & origines actiua Filij & Spiritus sancti, ita vt Filius gignatur per intellectum, & Spiritus sanctus procedat per voluntatem. At hoc erroneum & hæreticum est: Ergo &c. Probo sequelam. Nam si intellectus nihil est aliud quam voluntas, neque virtualiter, neque ratione: Ergo intellectus, qui est principium generationis, non differt vlla ratione à voluntate, quæ est principium spirationis: Ergo est idem omnino: quia quæ non differunt, idem sunt. Ergo idem omnino est principium vtriusque productionis. Ergo & eadem fecunditas & origo actiua, quæ est ipsum principium vt potens ad producendum.

39. Alia ratio
efficax cõ-
tra eodẽ.

Dices, intellectum diuinum vt fecundum ad generandum, non esse intellectum diuinum simpliciter, sed intellectum taliter se habentem vt se habet in Patre: & similiter voluntatem, vt fecundam ad spirandum, non esse voluntatem simpliciter, sed voluntatẽ ita se habentem, vt se habet in Patre & Filio. Sed contrã: Intellectus taliter se habens, per te, nihil est aliud ne virtualiter quidẽ & ratione, quàm intellectus simpliciter: neque enim vis posse vel ratione distingui. Similiterque voluntas taliter se habens, nihil est aliud, per te, quàm voluntas simpliciter, & ne ratione quidem aut virtualiter differt ab illa: ergo nihil, *taliter* & *taliter*, nullam ponit distinctionem inter principia productionum. Probo consequentiam: quia vbi nihil est aliud, ne virtualiter quidem & ratione, quàm intellectus & voluntas diuina, nulla est distinctio:

hæc enim per te nulla ratione differunt: sed ubi est intellectus taliter se habens, & voluntas taliter se habens, per te quoque nihil est aliud, ne ratione quidem, quam intellectus & voluntas divina: ergo ibi quoque nulla est distinctio. Atque hæc instantia contra hoc vnicum effugium Aduersariorum valde notanda est, ostendit enim euidenter illud frivolum esse, nec quicquam præter verba, aut contradiktionem apertam continere.

41
Sequitur secundò, si nulla est distinctio, ne virtualis quidem & rationis, inter essentiam & proprietates personales; non esse realem distinctionem inter personas: quod hæreticum est, & Sabellianum. Probo sequelam: Nam essentia diuina non distinguitur realiter à seipsa. Atqui in diuinis nihil est aliud, per se, neque virtualiter, neque ratione, quam essentia diuina; siquidem vis proprietates personales neque virtualiter, neque ratione distingui ab essentia: ergo nihil est per quod personæ distinguantur realiter. Item Pater & Filius non distinguuntur realiter per essentiam. Atqui nihil habent aliud neque virtualiter, neque formaliter, quam essentiam: ergo nihil habent per quod distinguantur realiter. Dices habere essentiam tali modo se habentem, & per illam ut sic se habentem, realiter distinguui. Sed contra, essentia tali modo se habens, per te, nihil est aliud nec virtualiter, nec formaliter, seu ratione, quam essentia. At non distinguuntur realiter per essentiam: ergo nec per illam tali modo se habentem. Si enim, modus se habendi nihil est aliud, quam essentia: non potest esse fundamentum, aut extremum distinctionis, magis quam essentia. Et denique ubi nihil est aliud quam essentia, non potest per quod distinguatur, si non distinguatur per essentiam.

42
Sequitur tertio, non esse realem productionem inter personas diuinas, quod est hæreticum & Sabellianum. Etenim productio realis debet terminari ad aliquid, quod verè & realiter producat. At non productus est aliquid, quæ formaliter improducta est; formaliter autem improductum, non est formaliter productum. Nihil verò est aliud, neque formaliter, neque virtualiter, quam essentia. Ergo nihil est quod producat. Certè vel nihil producat, vel idem formaliter est productum & improductum; aut idem & non idem formaliter; quod est contradictorium. Confirmatur, quia vel productio realis terminatur ad essentiam diuinam, vel ad aliquid aliud quod verè & realiter producat. Primum est hæreticum, damnatum in Lateran. cap. *Damnatus*. Secundum etiam dici nequit, si non est aliud neque virtualiter, neque formaliter, sique Filius, aut proprietas Filij, nec virtualiter, nec formaliter distinguitur à diuina essentia. Propter quæ omnia censeo hanc sententiam cum mysterio Trinitatis non bene coherere. Exemplum verò ceræ tripliciter figurata, quo se quidam videntur demonstrabatur à libris profus inuicem, & alienum à sensu Patrum & Ecclesiæ.

SECTIO VII.

Respondetur præcipuis Nominalium argumentis.

43
Omissis multis, quæ alibi commodius refutabuntur, obijciunt primò, & præcipuè, Gregor. Gabriel, Maior, alique veteres Nominales, quicquid est individuum in se, & sine vlla distinctione naturæ suæ, non potest per aliquid extrinsecum distingu. At intentio seu ratio nostra est extrinseca rebus quas intelligit: ergo non possunt per eam distinguui. Respondeo distinguendo maiorem. Non potest per aliquid extrinsecum distinguui intrinsecè, & in seipso, concedo. Distingui extrinsecè, id est, denominari extrinsecè distinctum à conceptibus distinctis, in adæquate repræsentantibus, Nego. Distinctio autem rationis consistit formaliter in denominatione extrinseca. Cuius quidem fundamentum est in re ipsa, virtualiter amplà, & æquivalente multis, aptaque concipi multis conceptibus in adæquatis: formaliter verò est in intellectu diuersimodè & in adæquate rem concipiente, quo concipiendi modo res denominatur ratione distincta, & præcisa, prout subest huiusmodi conceptibus & præcisionibus: siquæ denominatur cognita, prout subest cognitioni; & visa, prout subest visioni.

44
Opponunt secundò, quiddam est vnum à parte rei, & simplicissimum, non potest nisi falsò & peruersè concipi ut multa. Atqui distinctio rationis dicitur in eo consistere, quod vnum & simplicissimum à parte rei, concipitur ut multa. Ergo ille concipiendi modus est falsus & peruersus. Respondeo, in hoc concipiendi modo, nullam esse deceptionem & falsitatem, aut peruersitatem: sed tantum esse præcisionem & in adæquationem, quatenus non concipitur expressè quicquid res est. Nam qui sic concipit, non affirmat esse distincta in seipsis, ea quæ distincta non sunt, neque intrinsecam distinctionem ipsis assignit, sed tantum exprimit in adæquate rei vnius & eiusdem perfectionem virtualiter amplam, & multis æquivalentem, propter quod potest multis conceptibus in adæquatis exprimi. Neque etiam propterea concipiuntur res peruersè & aliter quam sint, quod vsque ad fastidium repetunt Nominales, sed tantum non concipiuntur quolibet conceptu perfecte omni modo quo sunt, aut quicquid sunt. Perfecte, inquam, & expressè: quamuis identice nota res simpliciter concipiat. Quemadmodum quando referantur Nominales rectè fieri posse) concipiuntur confusè ea quæ sunt distincta; vel comparatè inter se, & relatiuè, ea quæ sunt absolute in seipsis: non propterea concipiuntur peruersè & aliter quam sunt: quæ